

Legislația profesiei de avocat

Ediție îngrijită și adnotată de
Avocat dr. Mădălina Dinu

Actualizată la data de
1 iulie 2022

Editura
Stamangiu
2022

Cuprins general

1.	Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat _____	1
2.	Hotărârea nr. 64/2011 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România privind aprobarea Statutului profesiei de avocat _____	46
3.	Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană _____	218
4.	Hotărârea nr. 268/2017 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România privind aprobarea Codului deontologic al avocatului român _____	228
5.	Hotărârea nr. 5/2011 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Barourilor din România și de desfășurare a ședințelor Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România _____	239
6.	Hotărârea nr. 80/2020 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România privind adoptarea Regulamentului examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților _____	270
7.	Hotărârea nr. 57/2020 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România privind Regulamentul de examen și organizarea examenului de primire în profesie _____	274
8.	Hotărârea nr. 261/2022 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România privind organizarea examenului de primire în profesie – sesiunea septembrie 2022 _____	297
9.	Decizia nr. 113/2014 a Comisiei Permanente a Uniunii Naționale a Barourilor din România pentru aprobarea Regulamentului privind emiterea, administrarea și utilizarea cardului de identitate CCBE pentru legitimare de către avocații definitivi din România _____	314
10.	Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților _____	317
11.	Hotărârea nr. 139/2016 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România privind aprobarea Statutului Casei de Asigurări a Avocaților _____	354
12.	Hotărârea nr. 209/2017 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România – Anexa nr. 1 „Regulamentul de pensii” _____	386

13. **Hotărârea nr. 209/2017** a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România – Anexa nr. 2 „Regulamentul privind alte drepturi de asigurări sociale” _____ 396
14. **Hotărârea nr. 209/2017** a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România – Anexa nr. 3 „Regulamentul creanțelor contributive” _____ 404
15. **Hotărârea nr. 209/2017** a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România – Anexa nr. 4 „Regulamentul tematic privind organizarea și funcționarea comisiilor de cenzori aflate în structura C.A.A.” _____ 438
16. **Hotărârea nr. 82/2020** a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România privind aprobarea „Ghidului orientativ al onorariilor minimale” _____ 447
17. **Protocolul nr. 36390/1599/C/173/AUT/2022** privind stabilirea onorariilor convenite avocaților pentru furnizarea serviciilor de asistență juridică în materie penală, pentru prestarea, în cadrul sistemului de ajutor public judiciar, a serviciilor de asistență judiciară și/sau reprezentare ori de asistență extrajudiciară, precum și pentru asigurarea serviciilor de asistență judiciară privind accesul internațional la justiție în materie civilă și cooperarea judiciară internațională în materie penală _____ 457
18. **Decizia nr. 15/2015** a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, privind interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 348 din Codul penal în ipoteza exercitării activităților specifice profesiei de avocat de către persoane care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat _____ 467
19. **Hotărârea din 14 ianuarie 2014** a Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Mateescu împotriva României* _____ 478
20. **Hotărârea din 23 aprilie 2015** a Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Morice împotriva Franței* _____ 490

Legislația profesiei de avocat

Ediție îngrijită și adnotată de
Avocat dr. Mădălina Dinu

Actualizată la data de
1 iulie 2022

Editura
Stamangiu
2022

Art. 11. Avocatul este dator să păstreze secretul profesional privitor la orice aspect al cauzei care i-a fost încredințată, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

Capitolul II. Dobândirea calității de avocat

Secțiunea 1. Condițiile de înscriere în avocatură

Art. 12. (1) Poate fi membru al unui barou din România cel care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are exercițiul drepturilor civile și politice;
- b) este licențiat al unei facultăți de drept cu durată stabilită de lege;
- c) nu se găsește în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de prezenta lege;
- d) este apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei.

(2) Îndeplinirea condiției prevăzute la lit. d) a alin. (1) trebuie dovedită cu certificat medical de sănătate, eliberat pe baza constatărilor făcute de o comisie medicală constituită în condițiile prevăzute în statutul profesiei.

Art. 13. (1) Membrul unui barou dintr-o altă țară poate exercita profesia de avocat în România, în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege.

(2) Pentru a acorda consultanță juridică privind dreptul românesc, avocatul străin are obligația de a susține un examen de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limbă română, organizat de U.N.B.R.

(3) Avocatul străin poate exercita profesia de avocat în România, la alegere, în cadrul uneia dintre formele de organizare prevăzute la art. 5.

(4) Avocatul străin nu poate pune concluzii orale sau scrise în fața instanțelor judecătorești și a celorlalte organe jurisdicționale și judiciare, cu excepția celor de arbitraj internațional.

(5) Onorariile convenite avocatului străin se vor înregistra și se vor plăti integral în România.

(6) Avocatul străin care exercită profesia în România este obligat să se înscrie în tabloul special ținut de fiecare barou și se supune prevederilor prezentei legi, ale statutului profesiei și codului deontologic.

Art. 14. Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei^[1];

b) cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;

c) cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durată stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;

^[1] Prin Decizia Curții Constituționale nr. 225 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 458 din 22 iunie 2017, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că sintagma „de natură să aducă atingere prestigiului profesiei” este neconstituțională.

d) cel în sarcina căruia s-a reținut, în baza unei hotărâri judecătorești definitive sau prin acte ale organelor profesiei de avocat, fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat.

Constituționalitate. Prin Decizia nr. 230/2022 (M. Of. nr. 519 din 26 mai 2022), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că **dispozițiile art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 sunt neconstituționale.**

Art. 15. Exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă cu:

- a) activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat;
- b) ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri;
- c) exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

Art. 16.^[1] Exercitarea profesiei de avocat este compatibilă numai cu:

- a) calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene;
- b) activități și funcții didactice în învățământul superior, activități didactice cu conținut juridic în învățământul liceal și gimnazial;
- c) activități în domeniul cercetării științifice sau al creației intelectuale;
- d) calitatea de arbitru, mediator, conciliator sau negociator, consilier fiscal, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, practician în insolvență, responsabil cu protecția datelor cu caracter personal, expert în executarea contractelor cu finanțare europeană;
- e) alte activități prevăzute de lege.

Notă. Potrivit art. 82¹ din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (M. Of. nr. 279 din 21 aprilie 2003):

„(1) Deputatul sau senatorul care, pe durata exercitării mandatului de parlamentar, dorește să exercite și profesia de avocat nu poate să pledeze în cauzele ce se judecă de către judecătorii sau tribunalele și nici nu poate acorda asistență juridică la parchetele de pe lângă aceste instanțe.

(2) Deputatul sau senatorul aflat în situația prevăzută la alin. (1) nu poate acorda asistență juridică suspectilor ori inculpaților și nici nu îi poate asista sau reprezenta în instanțe în cauzele penale privind:

- a) infracțiunile de corupție, infracțiunile asimilate infracțiunilor de corupție, precum și infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
- b) infracțiunile prevăzute în Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cu modificările și completările ulterioare;
- c) infracțiunile de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile, prevăzute la art. 209-217 din Codul penal;
- d) infracțiunea de spălare a banilor, prevăzută în Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, republicată [în prezent, Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului – n.r.];
- e) infracțiunile contra securității naționale, prevăzute la art. 394-410 și 412 din Codul penal, precum și cele prevăzute de Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României;

[1] Art. 16 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic din Legea nr. 184/2021.

f) infracțiunile contra înfăptuirii justiției, prevăzute la art. 266-288 din Codul penal;
g) infracțiunile de genocid, contra umanității și de război, prevăzute la art. 438-445 din Codul penal.

(3) Deputatul sau senatorul aflat în situația prevăzută la alin. (1) nu poate să pledeze în cauzele civile sau comerciale împotriva statului, a autorităților sau instituțiilor publice, a companiilor naționale ori a societăților naționale în care acestea sunt părți. De asemenea, nu poate să pledeze în procese intentate statului român, în fața instanțelor internaționale.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu se aplică în cauzele în care avocatul este parte în proces sau acordă asistență ori reprezentare soțului sau rudelor până la gradul IV inclusiv”.

Art. 17. (1) Primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R., cel puțin anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat.

(2) Examenul pentru primirea în profesia de avocat se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, în centrele teritoriale ale acestuia, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.

(3) Tematica examenului este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.

(4) Comisia națională de examen este formată cu precădere din avocați – cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesia de avocat. Desemnarea acestora se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5) Dispozițiile art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător, precum și judecătorilor de la instanțele internaționale.

Notă. Potrivit art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată (M. Of. nr. 826 din 13 septembrie 2005):

„Judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție cărora le-a expirat mandatul pentru care au fost numiți ori, după caz, sunt eliberați din motive neimputabile își păstrează gradul dobândit în ierarhie și pot ocupa o funcție de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție și pot reveni pe funcția de magistrat deținută anterior sau pe o altă funcție de judecător ori procuror sau pot opta pentru intrarea în avocatură sau notariat, fără examen”.

Art. 18. (1) La începutul exercitării profesiei avocatul efectuează în mod obligatoriu un stagiul de pregătire profesională cu durata de 2 ani, timp în care are calitatea de avocat stagiar.

(2) Condițiile efectuării stagiului, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia sunt reglementate prin statutul profesiei.

(3) În perioada stagiului, cu acordul avocatului îndrumător, avocații stagiați pot urma cursuri de masterat, care sunt luate în considerare la aprecierea formării profesionale inițiale, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(4) Stagiul se suspendă în caz de lipsă motivată din profesie ori în caz de încetare a îndrumării profesionale fără culpa avocatului stagiar. Perioada de stagiul anterior efectuată se socotește pentru îndeplinirea stagiului.

(5) După efectuarea stagiului avocatul stagiar va susține examenul de definitivare.

(6) Avocatul stagiar respins de trei ori la examenul de definitivare va fi exclus din profesie.

Art. 19. Activitatea unui avocat stagiar poate fi îndrumată numai de avocați definitivi cu o vechime de cel puțin 6 ani în această calitate și care se bucură de o reputație profesională neștirbită.

Art. 20. (1) Calitatea de avocat definitiv se dobândește în baza unui examen organizat de U.N.B.R., anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat sau prin promovarea examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(2) Examenul de definitivare se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, pe centre teritoriale, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.

(3) Tematica examenului de definitivare este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.

(4) Comisia națională de examen este formată, cu precădere, din avocați – cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesie. Desemnarea acestora se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5) Cel care a promovat examenul de primire în profesia de avocat și care până la data susținerii examenului de primire în profesia de avocat a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, consilier juridic sau jurisconsult timp de 5 ani dobândește calitatea de avocat definitiv, fără susținerea examenului de definitivare prevăzut la alin. (1), cu condiția promovării examenului de definitivare în profesia din care provine.

(6) Dispozițiile alin. (5) se aplică și persoanelor care au promovat examenul de intrare în profesia de avocat și care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi și Consiliului Legislativ timp de 5 ani neîntreruți.

(7) Avocatul stagiar care a exercitat cel puțin un mandat de parlamentar, primar, viceprimar, președinte de consiliu județean sau vicepreședinte de consiliu județean dobândește la cerere calitatea de avocat definitiv.

(8) Avocații – foști judecători nu pot pune concluzii la instanțele unde au funcționat, iar foștii procurori și cadrele de poliție nu pot acorda asistență juridică la unitatea de urmărire penală la care și-au desfășurat activitatea, timp de 5 ani de la încetarea funcției respective.

Notă. 1. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 557 din 15 decembrie 2012 referitoare la **aplicarea corectă a prevederilor art. 20 alin. (5) și (6) din Legea nr. 51/1995** pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată (www.unbr.ro):

„Prevederile art. 20 alin. (5) și (6) din Legea nr. 51/1995, republicată, astfel cum au fost modificate și completate de Legea nr. 270/2010, nu se pot aplica în următoarele cazuri:

1. situația persoanei care a promovat examenul primire în profesie ca avocat stagiar anterior intrării în vigoare a Legii nr. 270/28.12.2010 și care a fost respinsă sau care nu s-a prezentat la 3 sesiuni ale examenului de definitivare/absolvire a INPPA;

2. persoana care a promovat examenul primire în profesie ca avocat stagiar ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 270/28.12.2010.

Pe de altă parte, aceste prevederi se vor aplica în cazul persoanei care a promovat examenul primire în profesie ca avocat stagiar anterior intrării în vigoare a Legii nr. 270/28.12.2010

și se află în derularea stagiului. În acest caz, însă, pentru clarificarea situației, se impune legiferarea unui termen de decădere în care persoana în cauză să solicite aplicarea prevederilor în cauză”.

2. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 558 din 15 decembrie 2012 referitoare la **condițiile pe care trebuie să le îndeplinească examenul de definitivare în profesiile prevăzute de art. 20 alin. (5) și (6) din Legea nr. 51/1995** pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, pentru dobândirea calității de avocat definitiv, fără susținerea examenului de definitivare (www.unbr.ro):

„Examenul de definitivare în alte profesii va trebui să respecte următoarele condiții:

1. Condiții generale

Examenul de definitivare în altă profesie juridică a cuprins și probe scrise;

a) Examenul de definitivare în altă profesie juridică s-a desfășurat în baza unei programe compatibile cu cea a examenului de definitivare în profesia de avocat; în sensul prezentului Regulament, este compatibilă cu programa de examen pentru admiterea în profesia de avocat o programă de examen ce cuprinde cel puțin 3 materii din cele prevăzute la punctul 2;

b) Un document oficial, emis de autoritatea organizatoare care, prin lege, a fost autorizată să organizeze examenul de definitivare, atestă îndeplinirea condițiilor prevăzute mai sus.

2. Materii de examen

a) Materia privind organizarea și exercitarea profesiei juridice în care s-a definitivat candidatul anterior prezentului examen (Legea nr. 514/2003, Legea nr. 92/1992, Legea nr. 303/2004 etc.), care este considerat, prin asimilare, examen suficient și compatibil cu examenul organizat în profesia de avocat pentru materia «Statutul profesional al avocatului și exercitarea profesiei de avocat»;

b) Drept civil sau drept penal (alternativ);

c) Drept procesual civil sau drept procesual penal (alternativ);

d) Contencios constituțional și electoral;

e) Contencios administrativ și contravențional;

f) Elemente de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești și parchetelor, a activității notariale și activității executorilor judecătorești;

g) Drept european și instituții europene;

h) Contenciosul european al drepturilor omului;

i) Elemente de drept fiscal. Procedură fiscală și contencios fiscal;

j) Drept comercial și dreptul societăților comerciale (contracte comerciale; societăți comerciale);

k) Drept bancar și instituții de credit. Elemente ale procedurii insolvenței;

l) Dreptul român al concurenței și protecției consumatorilor;

m) Dreptul proprietății intelectuale;

n) Dreptul muncii și securității sociale;

o) Dreptul familiei;

p) Dreptul mediului.

Susținerea examenului la cel puțin 3 din materiile de la subpunctul 2 trebuie probată prin acte doveditoare.

Îndeplinirea condiției privind definitivarea în funcția juridică exercitată anterior se verifică de către consiliul baroului cu ocazia soluționării cererii”.

3. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 385 din 3 martie 2012 referitoare la **aplicarea corectă a prevederilor art. 20 alin. (8) din Legea nr. 51/1995** pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată (www.unbr.ro):

„Având în vedere natura interdicției instituite prin textele legale și statutare incidente și faptul că acestea instituie o limitare temporară a exercitării profesiei, fără incidență asupra calității de avocat, prevederea inserată în articolul 20 alin. (8) din Legea nr. 51/1995, republicată, și în articolele 39 și 40 din Statutul profesiei de avocat se va aplica în funcție

de data înscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, și nu în funcție de data emiterii deciziei de primire în profesie. Un astfel de mod de aplicare a prevederilor legale și statutare sus-menționate nu constituie un caz de retroactivare a legii, în situația în care dreptul de exercitare efectivă a profesiei a fost dobândit după intrarea în vigoare a Legii nr. 270/2011, respectiv după data de 3 ianuarie 2011. Înțelesul sintagmei «nu pot pune concluzii» este acela al interdicției de a pune orice concluzii la instanțele unde au funcționat, textul vizând nu numai concluziile pe fondul cauzei, ci și cele formulate pentru orice cerere adresată instanței».

Art. 21. (1) La înscrierea în barou avocatul depune în fața consiliului baroului, în cadru solemn, următorul jurământ: „*Jur să respect și să apăr Constituția și legile țării, drepturile și libertățile omului și să exercit profesia de avocat cu cinste și demnitate. Așa să-mi ajute Dumnezeu!*”

(2) Jurământul poate fi depus și fără formula religioasă, în acest caz, jurământul va înlocui cu formula: „*Jur pe onoare și conștiință!*”

Art. 22. (1) Avocatul stagiar poate pune concluzii numai la judecătorie și poate asista ori reprezenta partea la organele și instituțiile prevăzute la art. 3.

(2) Avocații stagiați, după înscrierea în barou, au obligația să urmeze cursurile Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în perioada de stagiu.

(3) Avocatul definitiv are dreptul să pună concluzii la toate instanțele, cu excepția Înaltei Curți de Casație și Justiție și Curții Constituționale, unde va putea pune concluzii dacă are o vechime neîntreruptă în profesie de cel puțin 5 ani de la definitivare.

(4) Avocatul definitiv este obligat să frecventeze formele de pregătire profesională continuă organizate de barou, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților sau de formele de exercitare a profesiei, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

Notă. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 746 din 29 iunie 2013 referitoare la **aplicarea corectă a prevederilor art. 23 alin. (1) și (3) din Legea nr. 51/1995 și ale art. 304 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat**, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011 (www.unbr.ro):

„a) Sintagma «a pune concluzii» nu se limitează la dezbaterile finale;

b) Sintagma «a pune concluzii» cuprinde orice susținere cu caracter juridic sau solicitare pe o poate face avocatul înaintea instanței;

c) Nu pot fi incluse în sintagma «a pune concluzii» depunerea de înscrisuri ori alte cereri, luarea termenului în cunoștință etc., în măsura în care acestea nu comportă susțineri contradictorii”.

În urma republicării Legii nr. 51/1995, art. 23 a devenit art. 22.

Art. 23. (1) Baroul are obligația să întocmească anual tabloul avocaților definitiv și stagiați în ordine alfabetică, cu menționarea numelui, prenumelui, titlului științific, datei înscrierii în barou, sediului profesional, formei de exercitare a profesiei și a instanțelor la care au dreptul să pună concluzii.

(2) A doua parte a tabloului va cuprinde cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată, cu indicarea sediului și a avocaților care le compun.

(3) Prin grija baroului, tabloul anual al avocaților și modificările intervenite sunt comunicate, la începutul fiecărui an, instanțelor judecătorești, organelor de urmărire penală și autorităților administrative ale județului sau municipiului București, precum și U.N.B.R. Distinct, se va înainta U.N.B.R. tabloul avocaților incompatibili.

Art. 24. (1) Consiliul baroului emite decizii de trecere pe tabloul avocaților incompatibili, la cerere sau din oficiu, iar reînscrisura pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei se face numai la cerere, după încetarea stării de incompatibilitate.

(2) În cazurile în care există incompatibilitate, decizia de primire în profesie va produce efectele numai de la data încetării stării de incompatibilitate.

(3) Până la încetarea stării de incompatibilitate, cel primit în profesie va fi înscris în tabloul avocaților incompatibili într-o secțiune, distinct.

Art. 25. (1) Instanțele sunt obligate să verifice și să se pronunțe asupra calității de reprezentant al unei persoane care se prezintă ca avocat, exercitând acte specifice acestei profesii și folosind însemnele profesiei de avocat.

(2) Exercitarea, fără drept, a oricărei activități specifice profesiei de avocat constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale.

(3) Fapta unei persoane care exercită activități specifice profesiei de avocat în cadrul unor entități care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale.

(4) Actele specifice profesiei de avocat, efectuate în mod public de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile prezentei legi, sunt nule.

Notă. 1. Potrivit art. 348 – „Exercitarea fără drept a unei profesii sau activități” din Codul penal: „*Exercitarea, fără drept, a unei profesii sau activități pentru care legea cere autorizație ori exercitarea acestora în alte condiții decât cele legale, dacă legea specială prevede că săvârșirea unor astfel de fapte se sancționează potrivit legii penale, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă*”.

2. A se vedea și Decizia nr. 15/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, redată *infra*, nr. 18.

Secțiunea a 2-a. Încetarea și suspendarea calității de avocat

Art. 26. Calitatea de avocat încetează:

- a) prin renunțarea scrisă la exercițiul profesiei;
- b) prin deces;
- c) dacă împotriva avocatului s-a luat măsura excluderii din profesie ca sancțiune disciplinară;
- d) dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii.

Art. 27. Calitatea de avocat este suspendată:

- a) în caz de incompatibilitate, pe durata existenței acestei stări;
- b) pe perioada interdicției de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- c) în caz de neplată totală sau parțială a taxelor și a contribuțiilor profesionale către barou, către U.N.B.R. și către sistemul propriu de asigurări sociale, timp de 3 luni de la scadența acestora și până la lichidarea integrală a datoriei;

d) la cererea scrisă a avocatului.

Notă. 1. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 711 din 12 decembrie 2009 referitoare la **aplicarea corectă a prevederilor art. 27 lit. c) din Legea nr. 51/1995 și a prevederilor art. 49 lit. c) din Statutul profesiei de avocat** (www.unbr.ro):

„Având în vedere prevederile art. 1111 din Codul civil [din 1864 – n.r.], care stipulează în mod clar că «debitorul unei datorii pentru care se plătește dobândă, sau o rentită, nu poate, fără consimțământul creditorului, să impute plata ce se face pe capital cu preferință asupra renditei sau dobânzii» și faptul că și în situația unei plăți parțiale, făcută pe capital și dobândă, aceasta se impută mai întâi asupra dobânzii, rezultă cu claritate că textele cuprinse în art. 27 lit. c) din Legea nr. 51/1995 și art. 49 lit. c) din Statutul profesiei de avocat, interpretate în sensul prevederilor din Codul civil evocate mai sus, se referă la toate obligațiile către bugetul filialei C.A.A., atât la debitul propriu-zis, cât și la accesoriile acestuia, reprezentate de majorările de întârziere. O astfel de interpretare rezultă și din sintagma «până la lichidarea integrală a datoriei», folosită în finalul acestui text».

2. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 23 din 5 septembrie 2015 referitoare la aplicarea corectă a prevederilor art. 28 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 49 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Național a Barourilor din România nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare, în situația **avocaților care se află în concediu de creștere și îngrijire copil în vârstă de până la 2 ani sau 3 ani, pentru copilul cu handicap** (www.unbr.ro):

„1. Avocatul care dorește să beneficieze de drepturile oferite de O.U.G. nr. 111/2010 (concediu, respectiv indemnizație) va trebui să formuleze o cerere de suspendare voluntară din profesie. Această suspendare este necesară deoarece legiuitorul leagă acordarea drepturilor de conceptul de concediu (instituție specifică dreptului muncii, care nu se aplică în cazul activității profesionale independente a avocatului – desigur, cu excepția avocaților salariați). Dispozițiile art. 112 alin. (1) din Statutul C.A.A. [din 2012, în prezent art. 95 alin. (1) din Legea nr. 72/2016 – n.r.] au în vedere, implicit, cererea de suspendare voluntară formulată de avocatul aflat în această situație.

2. Suspendarea voluntară are temei legal în dispozițiile art. 28 lit. d) din Legea nr. 51/1995, respectiv art. 49 alin. (1) lit. d) din Statutul profesiei de avocat. Fiind o suspendare la cerere, nu se impune trecerea avocatului pe tabelul avocaților incompatibili.

3. Conform regulilor instituite de O.U.G. nr. 111/2010, suspendarea voluntară din profesie în situația analizată poate fi de maxim 3 ani sau 2 ani. Fiind vorba despre o suspendare voluntară, organele profesiei vor lua act de manifestarea de voință cu privire la exercitarea dreptului, pentru perioada menționată în cerere de chiar titularul acestui drept.

4. După ce Consiliul Baroului ia act de cererea de suspendare, la rubrica «Mențiuni» din Tabloul avocaților întocmit în conformitate cu Anexa VI din Statutul profesiei de avocat, în dreptul avocatului în cauza se va insera mențiunea «suspendat din exercițiul dreptului de a exercita profesia». Se recomandă ca această mențiune să fie urmată de indicarea temeiului juridic în baza căruia operează suspendarea, astfel încât să nu se creeze o identitate de situații între cazul unui avocat suspendat la cerere și cazul celor suspendați urmare unor sancțiuni disciplinare, în condițiile art. 28 lit. c) din Legea nr. 51/1995 sau art. 50 din Statutul profesiei de avocat (suspendarea avocatului împotriva căruia s-a pus în mișcare acțiunea penală sau s-a dispus trimiterea în judecată)».

În urma republicării Legii nr. 51/1995, art. 28 a devenit art. 27.

3. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 459 din 23 martie 2019 privind aplicarea unitară a prevederilor legislației profesiei de avocat în **stabilirea stagiului complet de cotizare în situația avocaților incompatibili care au continuat să exercite profesia de avocat** (www.unbr.ro):

„Art. 1. (1) Perioada în care avocatul a exercitat profesia, achitând contribuțiile profesionale prevăzute de lege, și, concomitent, a obținut venituri din activități considerate incompatibile cu Legea nr. 51/1995, fără ca barourile să constate starea de incompatibilitate în timp util, se consideră perioadă de stagiu în sistemul CAA.

(2) Art. 32 alin. (5) din Legea nr. 72/2016 nu se aplică în situația prevăzută la alin. (1).

Art. 2. Barourile vor verifica periodic, din oficiu, starea de compatibilitate a avocaților”.

4. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 119 din 29-30 ianuarie 2021 privind aplicarea unitară a prevederilor legislației profesiei de avocat cu privire la efectele exercițiului unei demnități publice sau a calității de prefect și subprefect, cu caracter temporar, asupra calității de membru în organele de conducere locale și centrale ale profesiei de avocat (www.unbr.ro):

„Exercițiul unei demnități publice în cadrul aparatului executiv, precum și a funcțiilor de prefect și subprefect reprezintă un caz de suspendare din exercițiul profesiei de avocat. Exercițiul unei demnități publice în cadrul aparatului executiv, precum și a funcțiilor de prefect și subprefect nu presupune ipso facto încetarea calității deținute într-un organ de conducere al profesiei de avocat, la nivel local sau central.

În cazul în care exercițiul demnității publice sau a calității de prefect/subprefect are un caracter temporar, intervine un caz de imposibilitate temporară de exercitare a calității de membru în organul de conducere din cadrul profesiei de avocat, caz în care se aplică, prin analogie, regulile privitoare la suspendarea din exercițiul profesiei de avocat.

În cazul celor care au calitatea de decan devin aplicabile dispozițiile art. 57 alin. (2)-(4) din Legea nr. 51/1995.

Pe durata imposibilității temporare de exercitare a acestei calități de membru al unui organ colectiv de conducere, acestea vor funcționa prin numirea, pe perioada imposibilității de exercitare a mandatului, a unui supleant în persoana avocatului care a obținut numărul de voturi imediat următor ultimului membru ales în organul colectiv. În cazul în care există balotaj sau se constată că nu există membrii supleanți, Consiliul Baroului, la nivel local, respectiv Consiliul U.N.B.R., la nivel central, va decide procedura de urmat.

La încetarea cauzei care determină imposibilitatea temporară de exercitare a funcției, se va relua activitatea în cadrul organelor de conducere din cadrul profesiei de avocat, dacă încetarea intervine în cursul mandatului, pentru restul de mandat rămas de exercitat. De aceasta se va lua act, după caz, de Consiliul Baroului sau de Consiliul U.N.B.R.

În cazul în care încetarea cauzei care determină imposibilitatea temporară de exercitare a funcției intervine după trecerea duratei mandatului suspendat, avocatul nu va avea dreptul să exercite alt mandat sau rest de mandat în virtutea mandatului suspendat”.

Capitolul III. Drepturile și îndatoririle avocatului

Secțiunea 1. Drepturile avocaților

Art. 28. (1) Avocatul înscris în tabloul baroului are dreptul să asiste și să reprezinte orice persoană fizică sau juridică, în temeiul unui contract încheiat în formă scrisă, care dobândește dată certă prin înregistrarea în registrul oficial de evidență.

(2) Avocatul, precum și clientul au dreptul să renunțe la contractul de asistență juridică sau să îl modifice de comun acord, în condițiile prevăzute de statutul profesiei. Renunțarea unilaterală a clientului nu constituie cauză de exonerare pentru plata onorariului convenit, pentru serviciile avocațiale prestate, precum și pentru acoperirea cheltuielilor efectuate de avocat în interesul procesual al clientului.

Art. 29. (1) Avocatul are dreptul de a alege și de a fi ales în organele de conducere ale profesiei, în condițiile prevăzute în prezenta lege și în statut.

(2) Nu pot face parte din organele de conducere ale profesiei avocații care au datorii scadente la taxele și contribuțiile stabilite pentru formarea bugetului U.N.B.R. și al baroului, precum și a fondurilor Casei de Asigurări a Avocaților din România și ale filialelor.

Art. 30. (1) Pentru activitatea sa profesională avocatul are dreptul la onorariu și la acoperirea tuturor cheltuielilor făcute în interesul procesual al clientului său.

(2) Activitatea desfășurată de avocat în condițiile legii și ale Statutului profesiei de avocat, indiferent de forma și modalitatea de exercitare a profesiei, care generează venituri profesionale, nu poate fi reconsiderată ca activitate dependentă în conformitate cu prevederile din Codul fiscal.

(3) Avocații pot conveni cu clienții onorarii superioare celor stabilite în tabloul onorariilor minimale adoptat de Consiliul U.N.B.R.

(4) În acest scop, avocatul poate să își deschidă un cont bancar pentru încasarea onorariilor și altul pentru depunerea sumelor primite de la client pentru cheltuieli procesuale în interesul acestuia. Modul de administrare a sumelor predate de client avocatului, pentru cheltuieli procesuale în interesul său, va fi stabilit prin convenția dintre avocat și client, în condițiile prevăzute de statutul profesiei.

(5) Contractul de asistență juridică, legal încheiat, este titlu executoriu. Investiția cu formulă executorie este de competența judecătoreie în a cărei rază teritorială se află sediul profesional al avocatului^[1]. Restanțele din onorarii și alte cheltuieli efectuate de avocat în interesul procesual al clientului său se recuperează potrivit dispozițiilor statutului profesiei.

Notă. A se vedea și Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 82 din 17-18 iulie 2020 privind aprobarea „Ghidului orientativ al onorariilor minimale” (www.unbr.ro).

Art. 31. Contestațiile și reclamațiile privind onorariile se soluționează de decanul baroului. Decizia decanului poate fi atacată la consiliul baroului, a cărui hotărâre este definitivă.

Art. 32. (1) Avocații au propriul sistem de asigurări sociale.

(2) Sistemul de asigurări sociale al avocaților este reglementat prin lege și se bazează pe contribuția acestora, precum și pe alte surse prevăzute de lege ori de Statutul Casei de Asigurări a Avocaților.

(3) Timpul servit în avocatură este considerat vechime în muncă.

(4) Avocatul are dreptul la recuperarea capacității de muncă, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

Notă. A se vedea și: ► Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților (M. Of. nr. 342 din 5 mai 2016); ► Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 139/2016 privind aprobarea Statutului Casei de Asigurări a Avocaților (www.unbr.ro).

^[1] *N.r.* În prezent, investiția cu formulă executorie nu mai este prevăzută în Codul de procedură civilă. Potrivit art. VII din O.U.G. nr. 1/2016, „Ori de câte ori printr-un act normativ se prevede investiția cu formulă executorie a titlurilor executorii și/sau încuviințarea executării de către executorul judecătoresc, acestea vor fi puse în executare după încuviințarea executării de către instanța judecătorească competentă potrivit legii, fără a fi necesară investiția cu formulă executorie”.

Art. 33. Constituie vechime în profesia de avocat perioada în care avocatul a exercitat funcția de judecător, procuror, notar, a îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi și Consiliului Legislativ, precum și perioada în care acesta a fost suspendat din profesie în vederea exercitării unei funcții de demnitate publică sau a unei funcții asimilate cu funcția de demnitate publică.

Art. 34. (1) Pentru asigurarea secretului profesional, actele și lucrările cu caracter profesional aflate asupra avocatului sau în cabinetul său sunt inviolabile. Percheziționarea avocatului, a domiciliului ori a cabinetului său sau ridicarea de înscrisuri și bunuri nu poate fi făcută decât de procuror, în baza unui mandat emis în condițiile legii.

(2) Sunt exceptate de la măsura ridicării de înscrisuri și de la măsura confiscării:

a) înscrisurile care conțin comunicări între avocat și clientul său;

b) înscrisurile care conțin consemnări efectuate de către avocat cu privire la aspecte referitoare la apărarea unui client.

(3) Nu vor putea fi ascultate și înregistrate, cu niciun fel de mijloace tehnice, convorbirile telefonice ale avocatului și nici nu va putea fi interceptată și înregistrată corespondența sa cu caracter profesional, decât în condițiile și cu procedura prevăzute de lege.

(4) Raportul dintre avocat și persoana pe care o asistă sau o reprezintă nu poate forma obiectul supravegherii tehnice decât dacă există date că avocatul săvârșește ori pregătește săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute în art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală. Dacă pe parcursul sau după executarea măsurii rezultă că activitățile de supraveghere tehnică au vizat și raporturile dintre avocat și suspectul ori inculpatul pe care acesta îl apără, probele obținute nu pot fi folosite în cadrul niciunui proces penal, urmând a fi distruse, de îndată, de către procuror. Judecătorul care a dispus măsura este informat, de îndată, de către procuror. Judecătorul dispune informarea avocatului.

Art. 35. (1) Contactul dintre avocat și clientul său nu poate fi stânjenit sau controlat, direct sau indirect, de niciun organ al statului.

(2) În cazul în care clientul se află în stare de arest sau detenție, administrația locului de arest ori detenție are obligația de a lua măsurile necesare pentru respectarea drepturilor prevăzute la alin. (1).

Art. 36. Avocatul care profesază individual, cabinetele asociate, societatea civilă profesională și societatea profesională cu răspundere limitată au dreptul la sediu profesional în circumscripția baroului în care sunt înscrși și la sedii secundare în alt barou din țară sau din străinătate unde sunt luați în evidență.

Art. 37. Ministerul Justiției este obligat să asigure spațiile necesare în vederea desfășurării activității avocaților în sediul instanțelor judecătorești.

Art. 38. (1) În exercitarea profesiei, avocații sunt parteneri indispensabili ai justiției, ocrotiți de lege, fără a putea fi asimilați funcționarilor publici, cu excepția situațiilor în care atestă identitatea părților, a conținutului sau datei unui act.

(2) Avocatul este obligat să respecte solemnitatea ședinței de judecată, să nu folosească cuvinte sau expresii de natură a aduce atingere demnității judecătorului, procurorului, altor avocați, părților sau reprezentanților acestora în proces.

(3) Avocatul nu răspunde penal pentru susținerile făcute oral sau în scris, în forma adecvată și cu respectarea prevederilor alin. (2), în fața instanțelor de judecată, a organelor de urmărire penală sau a altor organe administrative de jurisdicție și nici dacă sunt în legătură cu consultațiile oferite justițiabililor ori cu formularea apărării în acea cauză ori pentru susținerile făcute în cadrul consultațiilor verbale sau consultațiilor scrise acordate clienților, dacă ele sunt făcute cu respectarea normelor de deontologie profesională.

(4) Nerespectarea de către avocat a prevederilor alin. (2) și (3) constituie abatere disciplinară gravă. Răspunderea disciplinară nu exclude răspunderea penală sau civilă.

(5) Nu constituie abatere disciplinară și nici nu pot atrage alte forme de răspundere juridică a avocatului opiniile juridice ale acestuia, exercitarea drepturilor, îndeplinirea obligațiilor prevăzute de lege și folosirea mijloacelor legale pentru pregătirea și realizarea efectivă a apărării libertăților, drepturilor și intereselor legitime ale clienților săi.

Notă. Potrivit art. 284 – „Asistența și reprezentarea neloială” din Codul penal:

„(1) *Fapta avocatului sau a reprezentantului unei persoane care, în înțelegere frauduloasă cu o persoană cu interese contrare în aceeași cauză, în cadrul unei proceduri judiciare sau notariale, vatămă interesele clientului sau ale persoanei reprezentate se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.*

(2) *Cu aceeași pedeapsă se sancționează înțelegerea frauduloasă dintre avocat sau reprezentantul unei persoane și un terț interesat de soluția ce se va pronunța în cauză, în scopul vătămării intereselor clientului sau ale persoanei reprezentate.*

(3) *Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate”.*

Secțiunea a 2-a. Îndatoririle avocaților

Art. 39. (1) Avocatul este dator să studieze temeinic cauzele care i-au fost încredințate, angajate sau din oficiu, să se prezinte la fiecare termen la instanțele de judecată sau la organele de urmărire penală ori la alte instituții, conform mandatului încredințat, să manifeste conștiinciozitate și probitate profesională, să pledeze cu demnitate față de judecători și de părțile din proces, să depună concluzii scrise sau note de ședință ori de câte ori natura sau dificultatea cauzei cere aceasta ori instanța de judecată dispune în acest sens. Nerespectarea imputabilă a acestor îndatoriri profesionale constituie abatere disciplinară.

(2) Avocatul este obligat să depună toată diligența pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale clienților și să uzeze de mijloacele prevăzute de lege, pe care le consideră favorabile acestora.

(3) Avocatul este obligat să se abțină de la asistarea și sfătuirea unui client în realizarea de către acesta de acte sau fapte ce ar putea constitui infracțiuni.

(4) Avocatul este îndreptățit să se retragă imediat și să renunțe la asistarea și reprezentarea clientului în cazul în care acțiunile și scopurile acestuia, aparent legale la începutul asistenței și/sau al reprezentării, se dovedesc, pe parcursul acesteia, ca fiind infracționale.

Art. 40. Avocatul este obligat să acorde asistență juridică în cauzele în care a fost desemnat din oficiu sau gratuit de către barou.

Art. 41. Avocatul este obligat să se asigure pentru răspunderea profesională, în condițiile stabilite prin statutul profesiei.

Art. 42. Avocatul este obligat să participe la toate ședințele convocate de consiliul baroului, la activitățile profesionale și la ședințele organelor de conducere din care face parte. Absentarea repetată și în mod nejustificat constituie abatere disciplinară.

Art. 43. (1) Avocatul este obligat să țină evidențele cerute de lege și de statut cu privire la cauzele în care s-a angajat și să achite cu regularitate și la timp taxele și contribuțiile stabilite pentru formarea bugetului baroului și a fondurilor Casei de Asigurări a Avocaților din România și ale filialelor. Bugetul U.N.B.R. este format din contribuțiile barourilor, stabilite conform legii și statutului profesiei.

(2) Actele întocmite de avocat pentru ținerea evidențelor profesionale cerute de lege, precum și pentru legitimarea față de terți a calității de reprezentant au forța probantă deplină până la înscrierea în fals.

Art. 44. Avocatul este obligat să restituie actele ce i s-au încredințat persoanei de la care le-a primit.

Art. 45. (1) Avocatul nu poate asista sau reprezenta părți cu interese contrare în aceeași cauză sau în cauze conexe și nu poate pleda împotriva părții care l-a consultat mai înainte în legătură cu aspectele litigioase concrete ale pricinii.

(2) Orice contact dintre avocat și o persoană cu interese contrare în cauza în care avocatul este angajat, reprezentantul acesteia sau un terț care se dovedește că este interesat de soluția ce se va pronunța în cauză nu poate fi realizat decât cu acordul expres, prealabil, al clientului, în prezența clientului sau a persoanei desemnate de acesta.

(3) Avocatul nu poate fi ascultat ca martor și nu poate furniza relații niciunei autorități sau persoane cu privire la cauza care i-a fost încredințată, decât dacă are dezlegarea prealabilă, expresă și scrisă din partea tuturor clienților săi interesați în cauză.

(4) Calitatea de martor are întâietate față de calitatea de avocat cu privire la faptele și împrejurările pe care acesta le-a cunoscut înainte de a fi devenit apărător sau reprezentant al vreunei părți în cauză.

(5) Dacă a fost ascultat ca martor, avocatul nu mai poate desfășura nicio activitate profesională în acea cauză.

(6) Divulgarea de către avocat, fără drept, a unei informații confidențiale din sfera privată a clientului său ori care privește un secret operațional sau comercial care i-a fost încredințat în virtutea aceleiași calități sau de care a putut să ia cunoștință în timpul desfășurării activităților specifice profesiei constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(7) Sunt obligați să respecte secretul profesional și membrii organelor de conducere ale profesiei de avocat cu privire la aspectele de care au luat cunoștință în virtutea exercitării prerogativelor cu care au fost învestiți.

(8) Nu constituie infracțiune fapta avocatului de nedenunțare a unor infracțiuni despre care ia cunoștință în exercitarea profesiei, cu excepția următoarelor infracțiuni:

1. omor, ucidere din culpă sau altă infracțiune care a avut ca urmare moartea unei persoane;

2. genocid, infracțiuni contra umanității sau infracțiuni de război contra persoanelor;

3. cele prevăzute de art. 32-38 din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare.

În toate cazurile, este exonerat de răspundere avocatul care previne săvârșirea infracțiunii sau consecințele acesteia în alt mod decât denunțarea făptuitorului.

(9) Avocatul nu poate îndeplini funcția de expert sau de traducător în cauza în care este angajat apărător.

Art. 46. (1) Avocatul este obligat să poarte robă în fața instanțelor judecătorești.

(2) Caracteristicile robei sunt cele stabilite prin statutul profesiei.

(3) Purtarea robei în afara incintei instanței judecătorești este interzisă, cu excepția cazurilor în care avocatul este delegat de către organele profesiei să reprezinte baroul sau U.N.B.R. într-o ocazie care impune această ținută.

Art. 47. (1) Orice comunicare publică sau orice publicitate făcută de un avocat sau de o formă de exercitare a profesiei este permisă, cu condiția ca aceasta să respecte reglementările profesionale și cele privitoare la independența, demnitatea, integritatea profesiei, păstrarea secretului profesional, să fie obiectivă și să corespundă adevărului.

(2) Statutul profesiei de avocat reglementează detaliat normele aplicabile publicității făcute de avocați sau de formele de exercitare a profesiei de avocat în scopul atragerii clientelei.

Notă. 1. A se vedea și: ► „Ghidul privind utilizarea platformelor online de către avocați” și „Ghidul de bune practici privind publicitatea avocatului și a formelor de exercitare a profesiei” (Anexa nr. XXXIII și Anexa nr. XXXIV la Statutul profesiei de avocat), aprobate prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 195/2021 (M. Of. nr. 1055 din 4 noiembrie 2021); ► Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 241 din 11-12 martie 2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de avizare a înscrierii avocaților pe platformele online de intermediere a serviciilor juridice (www.unbr.ro); ► „Ghidul privind utilizarea de către avocați și firme de avocatură din UE a instrumentelor bazate pe inteligență artificială – 2022”, realizat de Consiliul Barourilor Europene (CCBE) și Fundația Avocaților Europeni (ELF) (<https://ai4lawyers.eu/wp-content/uploads/2022/03/CCBE-ELF-Guide-on-the-use-of-Artificial-Intelligence-by-Lawyers.pdf>); ► Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online (J.O. L 186 din 11 iulie 2019); ► O.U.G. nr. 23/2021 privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/1.150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online (M. Of. nr. 339 din 2 aprilie 2021).
2. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 523 din 1 iulie 2009 referitoare la **publicitatea formelor de exercitare a profesiei** în lumina prevederilor Legii nr. 51/1995 și ale Statutului profesiei de avocat (www.unbr.ro):

„1. Publicarea unor articole ori materiale în reviste sau alte publicații de specialitate nu constituie, prin ea însăși, o încălcare a regulilor legale ale publicității profesionale.

Publicarea însă a unor materiale cu conținut preponderent publicitar, în publicații care nu sunt de specialitate (cotidiene, săptămânale ori în suplimentele acestora etc.) și care, prin conținutul lor, demonstrează promovarea portofoliului de clientelă, al cifrei de afaceri, al tranzacțiilor asigurate cu titlul de prestații profesionale, nu constituie o formă de publicitate profesională permisă de lege.